

Broj: 01-41-2-829-6/16/ML
Sarajevo, 22. 7. 2016. godine

22.07.2016

0102, 03 - 91 - 1986 / 16

S

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
Sekretarijat

PREDMET: Informacija o prihvatu i integraciji bosanskohercegovačkih državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu po osnovu sporazuma o readmisiji za period 1. Januar 2015. – 31. Decembar 2015. godine, dostavlja se..

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je, na 60. sjednici održanoj 14. 6. 2016. godine, razmotrilo i usvojilo Informaciju o prihvatu i integraciji bosanskohercegovačkih državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu po osnovu sporazuma o readmisiji za period 1. Januar 2015. – 31. Decembar 2015. godine.

Jedan od zaključaka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine je da se „zadužuje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da predmetnu Informaciju proslijedi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na nadležno postupanje“.

U skladu sa zaključcima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, u prilogu akta dostavljamo Vam Informaciju o prihvatu i integraciji bosanskohercegovačkih državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu po osnovu sporazuma o readmisiji za period 1. Januar 2015. – 31. Decembar 2015. godine, pripremljenu na jezicima i pismima u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Također, u prilogu akta dostavljamo Vam i Obavjest o zaključku Vijeća ministara BiH, akt broj: 05-07-1-1827-13/16 od 15. 6. 2016. godine.

S poštovanjem,

Prilog: Kao u tekstu

ИНФОРМАЦИЈА

О ПРИХВАТУ И ИНТЕГРАЦИЈИ БОСАНСКОХЕРЦЕГОВАЧКИХ ДРЖАВЉАНА
КОЈИ СЕ ВРАЋАјУ У БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ
ЗА ПЕРИОД ОД 1. ЈАНУАРА 2015. ДО 31. ДЕЦЕМБРА 2015. ГОДИНА

март 2016. године

Савјет министара Босне и Херцеговине је на 99. сједници, одржаној 24. 09. 2009. године, размотрио и усвојио Стратегију реинтеграције повратника по основу споразума о реадмисији (у даљем тексту: Стратегија), коју је припремило Министарство за људска права и избеглице БиХ (у даљем тексту: МЉПИ).

Овом стратегијом Босна и Херцеговина (у даљем тексту: БиХ) формално је испунила обавезу која проистиче из Споразума о стабилизацији и придруживању са Европском унијом, односно Мапе пута за либерализацију визног режима, да ће поново прихватити све своје држављане, након што њихов боравак у земљама прихвата постане незаконит по било којем основу (губитком или престанком избегличког статуса, неријешен оstanak у земљи прихвата по основу држављанског, радноправног или другог основа, одбијањем захтјева за накнадни азил и сл.). Након усвајања Стратегије, а испуњавајући један од њених циљева, МЉПИ је сачинио приједлог измјена и допуна Закона о министарствима и другим органима управе БиХ, којим је МЉПИ, поред остalog, оглашен као надлежан за обезбеђење смјештаја, на период до 30 дана за босанскохерцеговачке држављане који се враћају у БиХ по основу споразума о реадмисији. Ове измјене и допуне Закона о министарствима и другим органима управе БиХ донесене су 2012. године („Службени гласник БиХ”, број 87/12).

Обавеза МЉПИ-ја да уреди питање прихвата и збрињавања на период до 30 дана босанскохерцеговачких држављана који се враћају у БиХ по основу споразума о реадмисији дефинисана је и Стратегијом у области миграција и азила и Акционим планом за период 2012 - 2015, коју је 2012. године донијело Министарство безбедности БиХ, као „резултат потребе да се настави већ успостављена пракса свеобухватног планирања активности и израде докумената који представљају оквир како у контексту наставка позитивних трендова управљања миграцијама и азилом, тако и у смислу актуалних настојања ка што бржем интегрисању наше државе у чланство Европске уније“. Овим документом реадмисија је обухваћена као дио свеукупне миграторне политike БиХ, са јасном обавезом да се процедуре прихвата и реинтеграције посебно уреде. С обзиром да се ради о потпуно новој законској надлежности МЉПИ-ја и обавеза БиХ уопште, као и потребе да се систем прихвата и интеграције функционално уреди, а почетна искуства јасно указују на проблеме који се јављају у пракси, МЉПИ је током 2015. године припремио нови Нацрт стратегије Босне и Херцеговине за прихват и интеграцију босанскохерцеговачких држављана који се враћају у Босну и Херцеговину по основу споразума о реадмисији, којом је наглашена улога и одговорност локалне заједнице за овај сегмент интеграције реадмисираних повратника, а што у претходној стратегији није било довољно наглашено.

Нова стратегија за прихват и интеграцију бх. држављана који се враћају по основу споразума о реадмисији је усвојена на 17. сједници Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, одржаној 16. 09. 2015. године, док је Дом народа Парламентарне скупштине БиХ исти документ усвојио на 10. сједници од 14. 10. 2015. године.

С циљем несметаног спровођења поступка поновног прихвата босанскохерцеговачких држављана, МЉПИ је донио подзаконске и спроведбене акте којима се прописују начин и процедура прихвата на граничним прелазима и транспорт до Реадмисионог центра Мостар, те боравак у њему.

Ради се о сљедећим подзаконским и спроведбеним актима:

- Одлука о оснивању Реадмисионог центра у Мостару;
- Упутство о начину привременог збрињавања држављана Босне и Херцеговине по основу споразума о реадмисији;
- Информатор за повратнике по основу реадмисије;

- Информативни лист за повратнике по основу реадмисије; те
- породични и индивидуални упитник за повратнике по основу реадмисије.

МЉПИ је, према Закону о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број: 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 и 6/13) надлежан за „прихват и збрињавање, на период до 30 дана, бх. држављана који се враћају у Босну и Херцеговину по основу споразума о реадмисији“. С циљем реализације ове законске обавезе, успостављен је Реадмисиони центар Мостар са сједиштем у Салаковцу, у којем се обезбеђују прихват и збрињавање на период до 30 дана свих бх. држављана који на граничном прелазу, приликом уласка у БиХ, затраже од МЉПИ-ја помоћ за смјештај. Према Упутству о начину привременог збрињавања држављана Босне и Херцеговине по основу споразума о реадмисији, који је донио МЉПИ, обавеза МЉПИ-ја је да на граничном прелазу изврши прихват бх. држављана који се враћају у Босну и Херцеговину по основу споразума о реадмисији, те се том приликом повратницима по споразуму о реадмисији уручује Информатор за повратнике по основу реадмисије и Информативни лист за повратнике по основу реадмисије, те испуњава породични и индивидуални упитник за повратнике по основу реадмисије.

Ако повратници по основу споразума о реадмисији не траже помоћ за смјештај јер имају могућност одласка до крајње дестинације у БиХ, у том случају, а на захтјев повратника, МЉПИ обезбеђује превоз до крајњег одредишта у БиХ. Али, ако се тражи помоћ за смјештај, ти повратници се превозе у Реадмисиони центар Мостар са сједиштем у Салаковцу, где бивају смјештени на период до 30 дана, након чега се у сарадњи са ентитетским надлежним органима договора упућивање до крајње дестинације унутар БиХ.

Што се тиче динамике најава и повратака по основу споразума о редмисији, током 2015. године дошло је до осјетног пораста најава за повратак реадмисираних повратника. Неколико разлога је утицало на повећан број најављених повратака. Ту се прије свега мисли на чињеницу да су неке европске земље цио Балкан прогласиле сигурним подручјем за повратак њихових грађана. С друге стране, током 2015. године десио се масован прилив миграната из земаља захваћених ратним дешавањима (Ирак, Сирија, Авганистан), као и из других земаља изван европског континента. То је имало и још увијек има (с обзиром да мигрантска криза траје) за посљедицу промјену европске политике у односу на усељавања у земље Европске уније, која је додатно усложњена билатералним одлукама појединих земаља Европске уније у вези с тим. И на крају, савезне власти СР Њемачке су крајем 2015. године најавиле повратак око 4.000 држављања БиХ, који би требало да се врате у БиХ по поједностављеним процедурама, што је додатно оптеретило могућности БиХ у овом сегменту свеукупне миграционе политike.

Током посматраног периода, МЉПИ је од Министарства безбједности БиХ запримио информације за 1.327 особа чији је повратак по споразуму о реадмисији најављен из земаља са којима БиХ има потписане споразуме о реадмисији. Када је структура реадмисираних повратника у питању, потребно је нагласити да се ради углавном о особама из најрањивијих социјалних категорија (припадницима националних мањина, тешким болесницима, особама склоним делинквентском и конфликтном понашању, старијим особама као и особама са лошом социоекономском анамнезом).

Од наведеног броја, у посматраном периоду, 864 особе враћене су у БиХ по основу споразума о реадмисији, од којих је 17 особа затражило помоћ МЉПИ-ја за смјештај или превоз до крајњег одредишта у БиХ.

Прихват особа по основу споразума о реадмисији одвијао се углавном на Граничном прелазу Међународни аеродром Сарајево и он је обављен у складу са Упутством о начину

збрињавања држављана БиХ по основу споразума о реадмисији (обављање интервјуа, попуњавање породичних и индивидуалних упитника, организовање превоза у случају потребе и др.). Што се тиче прихвата на копненим граничним прелазима, МЉПИ је вршио прихват само у случају када се, према информацијама Министарства безбједности БиХ, ради о повратку особа са посебним потребама, малолетним особама као и старијим особама у стању посебне потребе.

Реадмисиони центар Мостар

Ради обезбеђења смјештаја реадмисираних босанскохерцеговачких држављана на период до 30 дана, или до стицања услова за (ре)интегрисање реадмисираних повратника у локалну заједницу, МЉПИ је успоставио Реадмисиони центар у Мостару.

С обзиром на то да ова новоуспостављена надлежност у оквиру МЉПИ-ја није адекватно буџетски покривена због недостатка средстава, Реадмисиони центар у Мостару несметано функционише захваљујући помоћи Швајцарске Конфедерације и Краљевине Лихтенштајн, који су ову потребу препознали и помогли у оквиру миграционог партнерства потписаног између Швајцарске и БиХ.

У смислу нормативних предуслова, МЉПИ је донио Правилник о начину рада, функционисању и кућном реду у Реадмисионом центру у Мостару.

Потребе корисника Реадмисионог центра у Мостару, као и његово одржавање, те плате ангажованог особља на обезбеђењу објекта финансирају се из буџета МЉПИ-ја, иако буџет МЉПИ-ја није такав да би одговорио адекватно на све потребе реадмисираних повратника.

Тренутно је у Реадмисионом центру у Мостару ангажован минималан број запослених (4 особе по основу уговора о дјелу), те се на тај начин обезбеђује физичка заштита објекта организовањем четворобригадног система чуварске службе. Остале радне позиције у Реадмисионом центру у Мостару су упражњене, без јасних назнака о могућностима њихове попуне.

Успостављање функционалног система прихвата и интеграције

Тренутно се успостављање функционалног система прихвата и интеграције, у недостатку буџетских средстава за реализацију активности из Акционог плана, уређују путем пројекта Интегрисани програм подршке за реинтеграцију повратника по основу споразума о реадмисији, који су финансијски помогле Влада Швајцарске Конфедерације и Влада Кнежевине Лихтенштајн, у оквиру партнерства са БиХ у области миграција.

Велики резултат пројекта је усвојена нова Стратегија за прихват и интеграцију бх. држављана који се враћају по основу споразума о реадмисији и Акциони план за период 2015 - 2018. Стратегијом је предвиђено предузимање низа конкретних активности укључених институција и организација, и у организационом и у нормативном смислу. Илустрације ради, надлежно министарство за питање избеглица и расељених особа у РС-у покренуло активности је на измјени закона којим се регулише надлежност, чиме је додата надлежност овог министарства за питање реадмисије, те правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, којим је предвиђено радно мјесто за питање реадмисије. То исто је урадило надлежно министарство у Федерацији Босне и Херцеговине.

У оквиру нове стратегије два су битна елемента који доприносе успостављању функционалног система прихвата и интеграције:

1. У институционалном смислу успостављен је функционалан систем координације између свих укључених институција и организација, и на вертикалном и на хоризонталном нивоу одговорности. Вертикалан ниво координације је успостављен између МЉПИ-ја и ентитетских министарстава, те укључених јединица локалне самоуправе. По овом систему координације, ентитетска министарства су се огласила као надлежна за координацију прихвата и интеграције у локалној заједници за оне општине које су на подручју припадајућег ентитета.
2. Локалне заједнице су потпуно оспособљене за прихват и интеграцију, формирањем локалних реадмисионих тимова, њиховим оспособљавањем путем специјалистичких обука за израду локалних акционих планова и програма, техничким оснаживањем укључених институција на локалном нивоу путем набавке савремених информатичких уређаја и других помагала, те реконструкцијом 29 стамбених јединица у шест општина за прихват бх. држављана који се враћају по основу споразума о реадмисији.

Значај локалне заједнице у систему прихвата и интеграције

У првој (пилот) фази успостављања функционалног система прихвата и интеграције у посматраном периоду укључено је 11 локалних заједница (општина/градова и Брчко Дистрикт БиХ) у којима су успостављени локални реадмисиони тимови, који су обучени за израду локаних акционих планова из области реадмисије и одговарајућих пројеката којима би се унаприједила способност локалне заједнице за прихват и интеграцију.

У шест општина (Фоча, Костајница, Котор Варош, Горажде, Тузла и Босански Петровац) у којима се налазе стамбене јединице за прихват реадмисираних повратника општинска вијећа иницирала су усвајање Одлуке о принципима социјалног становиња и Одлуке о стамбеном збрињавању повратника по основу споразума о реадмисији. Одлуке су усвојене на основу Закона о принципима локалне самоуправе у ФБиХ, као и Закона о локалној самоуправи РС, где је прецизирено да јединице локалне самоуправе имају право слободног и самосталног располагања својом имовином и финансијским средствима у складу са Законом. На овим одлукама је радио ЦРС, као партнер МЉПИ-ја у реализацији, у сарадњи са представницима радних група које су формиране, уз уважавање локалне специфичности. Након што су прирпемљени нацрти одлука, оне су достављене на усвајање члановима општинских вијећа и као такве усвојене и стављене у примјену.

С обзиром на то да је након приватизације стамбеног фонда у БиХ држава остала без задовољавајућег броја станова за рјешавање стамбених проблема грађана који без подршке државе не могу на одговарајући начин решити стамбене потребе, социјално становиње се сматра институтом помоћу којег друштвена заједница директно помаже овим особама.

Одлуком о принципима социјалног становиња утврђују се принципи оснивања и располагања стамбеним фондом на подручју општине. Одлуком о стамбеном збрињавању реадмисираних повратника утврђује се поступак обезбеђења стамбених јединица с циљем збрињавања повратника по основу споразума о реадмисији и социјално угрожених домаћинстава, затим начин управљања, расподјела и коришћење стамбених јединица реконструисаних у оквиру пројекта. Овом одлуком дефинисана је и висина најамнине, која има економску и социјалну функцију.

Усвојена Одлука о принципима социјалног становиња је један од механизама реализације других пројеката стамбеног збрињавања који се тренутно изводе у Босни и Херцеговини,

као што су Регионални стамбени пројекат и пројекат стамбеног збрињавања кроз кредитна средства Централне европске банке, јер је већина општина у којима су реконструисани станови обухваћена и поменутим пројектима.

Спроведене су тендарске процедуре за одабир фирм за извођење грађевинско-занатских радова за санацију укупно 17 стамбених јединица у три општине ФБиХ и 12 стамбених јединица у три општине у Републици Српској (укупно 29 ст. једнице). Према пројектним процедурама, фирме које су у претквалификационом процесу испуниле законом неопходне услове за ову врсту радова позване су да учествују у тендарским процедурама за извођење грађевинско-занатских радова. Значајно је истаћи да су, тамо где је то било могуће, у тендарске процедуре укључене фирме из општина у којима су се одвијали радови, те је и на тај начин подржан развој локалних заједница. Након спроведених тендарских процедура, у четири општине су као финансијски најповољније ангажоване локалне грађевинске фирме. По завршетку радова обављен је технички преглед изведеног радова, те примопредаја кључева, након чега су општине преузеле одговорност за управљање стамбеним јединицама. Све стамбене јединице су опремељене основним кухињским елементима и техничким уређајима, основним тапацираним и плочастим намјештајем. Након што је извршена набавка постељне опреме, она је испоручена у све саниране стамбене јединице.

У самој припреми приједлога пројекта предвиђено је да се реконструисани станови за које у датом моменту не постоји потреба за коришћењем међу реадмисираним повратницима могу додијелити на коришћење социјално угроженим особама. Када је у питању коришћење станова, општине Горажде и Фоча су се, у складу са Одлуком о стамбеном збрињавању, обратиле МЉПИ-ју са захтјевом да им се одобри коришћење реконструисаних станова за особе које припадају социјално угроженим домаћинствима, што им је и одобрено.

Поменутом одлуком прецизирало је да се социјално угроженим особама станови могу додијелити на коришћење максимално три мјесеца, са могућношћу продужења. Ако се укаже потреба за стамбеним збрињавањем особа из реадмисије, општина је дужна да предметну стамбену јединицу ставити на располагање тим особама у року од седам дана, а тренутном кориснику да обезбиједи стамбени смјештај на период на који је издато рјешење о закупу стана.

Потребно је нагласити дугорочан значај овог стамбеног фонда у локалним заједницама јер је створен стамбени фонд који локалне заједнице имају на располагању за посебне категорије становника где приоритет имају особе из реадмисије.

Резиме

Имајући у виду наведено, може се констатовати да су постигнута три кључна резултата у успостављању функционалног система прихвата и интеграције бх. држављана који се враћају по основу споразума о реадмисији: 1. усвојена је нова Стратегија за прихват и интеграцију бх. држављана који се враћају по основу споразума о реадмисији и Акциони план за период 2015 - 2018, документ који јасно прецизира све обавезе укључених институција и организација; 2. успостављен је ефикасан механизам координације између свих укључених институција и организација; 3. укључене локалне заједнице су потпуно правно и институционално капацитиране за прихват и интеграцију бх. држављана који се враћају по основу споразума о реадмисији.

На основу презентованог, предлаже се Савјету министара БиХ да донесе сљедеће закључке:

1. Савјет министара БиХ је размотрио и усвојио Информацију о прихвату и интеграцији босанскохерцеговачких држављана који се враћају у Босну и Херцеговину по основу споразума о реадмисији за период од 1. јануара 2015. до 31. децембра 2015. године;
2. Савјет министара БиХ задужује Министарство за људска права и избјеглице БиХ да најмање једном годишње, а по потреби и чешће, извјештава Савјет министара БиХ о напретку у предметној проблематици;
3. Савјет министара БиХ задужује Министарство за људска права и избјеглице БиХ да ову информацију прослиједи Парламентарној скупштини БиХ на надлежно поступање.

Broj: 05-07-1-1827-13/16
Sarajevo, 15.6.2016. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BiH
S A R A J E V O

PRUMLJENO:		17.-06-2016	
Organizaciona jedinica	Iznad ili ispod imena	Kategorija	Broj prikaza
Mo 06 - 41-2-td29-6/16-			

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE
- n/r tajnika Ministarstva -

S A R A J E V O

PREDMET: Obavijest o zaključku Vijeća ministara BiH

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 60. sjednici održanoj 14.6.2016. godine, razmotrilo je i usvojilo Informaciju o prihvatu i integraciji bosanskohercegovačkih državljanja koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu po osnovu Sporazuma o readmisiji za period 1. januar 2015. - 31. decembar 2015. godine, te s tim u vezi zaključilo:

- zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, izvještava Vijeće ministara Bosne i Hercegovine o napretku u predmetnoj problematici;

- zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da ovu informaciju prosljedi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na nadležno postupanje.

O zaključku vas informiramo radi njegove provedbe.

S poštovanjem,

